

C199 – SLAN12

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

28 maart 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de pluimveeslachthuizen	1
Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de malaise bij de Vlaamse imkerij	2
Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de Europese erkenning van Vlaamse streekproducten en de promotie ervan	6

Waarnemend voorzitter: de heer Karlos Callens

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de pluimveeslachthuizen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, vorige week konden we in de pers lezen dat de Europese kippenprijs opnieuw met 10 percent gedaald is. De pluimveeslachthuizen en -uitsnijderijen bevinden zich thans in een hachelijke economische situatie. De aanhoudende ongunstige berichtgeving over vogelgriep treft de gehele pluimveesector bijzonder hard. De pluimveeslachthuizen en -uitsnijderijen zitten in een zeer benarde situatie, omdat ze zwaar geconfronteerd worden met de dalende consumptie en de sinds maanden aldus ontstane overschotten moeten opvangen.

Door AVEC, de Europese vereniging voor de pluimvee-industrie, is een actieplan neergelegd bij de Europese Commissie. Hierin wordt gevraagd: fondsen vrij te maken voor cofinanciering van het opkopen van broedeieren, het vervroegd afslachten van moederdieren en het opkopen van diepvriesstocks pluimveevlees; het instellen van de zogenaamde vrijwaringsclausule om de import te beperken; financiële middelen voorzien voor een voorlichtingscampagne om het vertrouwen van de consument terug te winnen. Ze vragen dat de Vlaamse overheid hun actieplan bij de Europese Commissie zou ondersteunen en erop zou aandringen om dergelijk actieplan en steunmaatregelen op korte termijn uit te werken. Zo niet is het voor de pluimveeslachthuizen en -uitsnijderijen nagenoeg onmogelijk om op een redelijke termijn uit deze uitzonderlijk zware crisis te geraken.

Mijnheer de minister-president, kunt u de Europese Commissie ervan overtuigen om een actieplan en steunmaatregelen voor de pluimveeslachthuizen en -uitsnijderijen uit te werken? Welke aanvullende Vlaamse maatregelen kunnen worden genomen om de pluimvee-industrie de huidige crisis te laten overleven? Hebt u specifieke mogelijkheden om de pluimveehouders zelf te ondersteunen?

De heer Karlos Callens: Mijnheer De Meyer, u zult zich herinneren dat ik op 15 maart 2006 een gelijkaardige actuele vraag stelde aan de minister-president. Hij antwoordde dat er nog vergaderingen op komst waren op Europees vlak. Ik ben benieuwd naar het antwoord op de vraag van vandaag.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik heb dezelfde opmerking, deze vraag loopt gelijk met de actuele vraag van 15 maart. Ik meen dat de Europese Commissie intussen voorstellen heeft geformuleerd om tegemoet te komen aan de noden van de pluimveesector. De vraag is of die voorstellen voldoende zijn om de sector nieuwe perspectieven te bieden. Uiteraard zijn de vragen van de heer De Meyer naar initiatieven van de Vlaamse overheid meer dan terecht.

De sector zelf verbaast zich erover dat het feit dat in ons land nog geen vogelgriep is uitgebroken geen positief effect heeft op de export. De sector verwijst naar de dioxinecrisis en de varkenspest, die in andere landen wel een positief effect hadden op de export. Blijkbaar slaagt Vlaanderen er niet om zijn export te verruimen. Volgens de sector moet dringend worden onderzocht op welke manier de export van onder andere kippenvlees effectief kan worden gestimuleerd. Welke initiatieven kunnen er worden genomen om bijvoorbeeld via het exportbureau van VLAM hieraan te verhelpen?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Uiteraard zijn wij zeer bezorgd om de toekomst van de pluimveesector. Ik heb reeds tweemaal een vergadering laten organiseren op mijn kabinet met de sector, een eerste maal op 22 februari 2006 en een tweede maal op 16 maart. De tweede bijeenkomst diende als voorbereiding van de standpuntbepaling op de Europese landbouwraad van vorige week maandag 20 maart.

De jongste maanden – sinds de vogelgriep aan de orde is – hebben we in de Europese landbouwraad reeds meermaals gevraagd dat de Europese commissaris in actie zou schieten en initiatieven zou nemen. We hebben geprobeerd commissaris Fischer-Boel te overtuigen van de noodzaak aan Europese maatregelen.

len. Op de raad van 20 maart heeft zij voor het eerst toegezegd dat ze een voorstel zou uitwerken. Ik moet u tegenspreken, mijnheer Sintobin: er zijn nog geen voorstellen verwoord. Mevrouw Fischer-Boel zal haar voorstel op 25 april aan de raad voorleggen.

Het Belgisch standpunt dat wij op de Europese Landbouwrapport naar voren brachten en dat voornamelijk door Vlaanderen is bepaald, lag volledig in lijn van de bekommernissen van de sector, zoals die ook in de vraagstelling werden opgesomd. Het gaat om vier elementen. Het aantal broedeieren, en tegelijk ook het aantal moederdieren, moet substantieel worden teruggedrongen. Zo werd voorgesteld om te slachten op vijftig in plaats van zestig weken, met financiële compensaties voor de producenten. Er moeten maatregelen komen om de onverkoopbare diepvriesvoorraden op te ruimen. Een vrijwaringsclausule moet worden ingesteld zodat vermeden wordt dat de interne EU-maatregelen worden tenietgedaan door extra invoer uit derde landen. Tot slot vroegen we een uitbreiding van de lijst van bestemmingslanden voor exportrestituties.

Commissaris Fischer-Boel gaf na afloop van de discussie op 20 maart toe dat de huidige marktordening onvoldoende mogelijkheden biedt om de gevolgen van een crisis van deze aard in te dijken en gaf alvast aan te denken in de richting van productiebeperkende maatregelen. Op de vraag naar een algemene informatiecampagne die de potentiële consument ervan zou overtuigen dat het kippenvlees wel degelijk veilig is, antwoordde de commissaris nogal negatief. Zij vreest dat dergelijke grootschalige campagne een veeleer averechts effect kan hebben.

Inzake concrete timing gaf zij aan in de eerstvolgende weken een voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke marktordening pluimvee en eieren met haar collega-commissarissen te bespreken, zodat zij dit kan voorstellen op de eerstvolgende landbouwrapport te Luxemburg, op 25 april. Ik hoop dat haar voorstel voldoende onderbouwd zal zijn en zal tegemoetkomen aan onze vragen. Hopelijk kunnen we dan op de raad van april tot een besluit komen. Ik ben me ervan bewust dat de sector geen maanden tijd meer te verliezen heeft. U begrijpt dat wij daar wel een inbreng hebben, maar dat die inbreng niet beslissend is.

Ik wacht de resultaten van de landbouwrapport van april af. Wij kunnen niet zomaar steunmaatregelen uitschrijven. Wij denken na over de mogelijkheden,

maar kunnen nog geen concrete zaken plannen. We zullen rond 25 april opnieuw met de sector aan tafel gaan zitten. Dan zullen we – wat ook de Europese resultaten zijn – nagaan wat we kunnen doen om de sector te ondersteunen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Volgens mij was het goed om in opvolging van uw actuele vraag, mijnheer Callens, kort op de bal te spelen zodat we op de hoogte blijven van de stand van zaken.

Ik heb begrepen dat de Europese commissaris heeft toegezegd om tegen 25 april een voorstel uit te werken. Laat ons hopen dat dat voorstel mogelijkheden omvat om de sector te ondersteunen.

Ik heb begrip voor de redenering dat een promotiecampagne contraproductief zou kunnen zijn, maar ik denk dat de consument nood heeft aan bijkomende informatie omdat gezondheid een bijzonder belangrijk item is. De media spelen een enorm grote rol. We moeten ons hoeden voor te emotionele reacties van de consument. Bijkomende en voldoende informatie, en niet zozeer promotie, is van uitzonderlijk groot belang.

De heer Karlos Callens: U hebt gelijk, mijnheer De Meyer. Als commissieleden moeten wij onze verantwoordelijkheid opnemen en kort op de bal spelen. Hopelijk kunnen we op die manier, samen met de minister van Landbouw, de sector een dienst bewijzen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Jos De Meyer treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de malaise bij de Vlaamse imkerij

De voorzitter: Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames

en heren, de imkers en de fruittelers in Vlaanderen maken zich zorgen. Voor de fruitteelt is het belangrijk dat het goed gaat in de imkerij. Al jaren uiten Hagelandse en Limburgse fruittelers hun vrees over de achteruitgang van de kwaliteit van ons Vlaamse fruit als het aantal bijenvolken in ons land verder blijft dalen. Die vrees is heel terecht. Ik heb vernomen dat er deze voormiddag nog vergaderingen hebben plaatsgevonden. De fruittelers stellen vast dat de bijen effectief aan het verdwijnen zijn. Sommige populaties zijn voor 80 percent verdwenen. Men kent de oorzaak daarvan niet, en ook niet de impact op het fruit.

Bijen zijn om economische redenen zeer belangrijk voor de bestuiving van de wilde flora en van de land- en tuinbouwgewassen. De bij zorgt voor een toegevoegde waarde in de voedselproductie. Op wereldniveau staan bijen op dat vlak op de tweede plaats, na de runderen. Bij ons gaan de varkens en de kippen nog voor en staan ze op de vierde plaats.

We hebben allemaal geklaagd over de lange winter en de kou. De aanhoudende vrieskou en de lange winterperiode met lage temperaturen maken dat de bijen niet uit de kasten komen. Ik bespaar u de technische details van de gevolgen. Dat heeft alleszins een negatieve invloed op de overlevingskansen van de bijen.

Professor Frans Jacobs van de Universiteit Gent deelde onlangs mee dat hij vreest dat 50 tot 70 percent van de bijenvolken zal sterven. Degene die het overleven, kunnen door het gebrek aan stuifmeel en de hoge concentratie van afvalstoffen in de kasten, niet voldoende aangroeien en ontwikkelen. De imkers krijgen het moeilijk om voldoende kasten te zetten. Ze hebben meestal goede afspraken met de telers. Door de tegenslag kunnen ze zich daar nu moeilijk aan houden. Dit alles heeft ook invloed op het spel van vraag en aanbod. Ik denk niet dat er in de sector een regel geldt van 'first come, first out', maar er is alleszins een probleem. Dat heeft ook invloed op de prijs van de vergoeding voor het plaatsen van de kasten.

Mijn vragen zijn wel geactualiseerd, maar ze sluiten ook aan bij een schriftelijke vraag van een jaar geleden. Welke maatregelen kunt u nemen voordat de imkerij helemaal verdwijnt? Niet alleen lijdt het natuurlijke milieu schade en daalt het aantal wilde bijenvolken, maar ook de bijen in de imkerij verdwijnen. De imkers zijn ook nog eens een vergrijzende groep.

Wat kan de landbouwsector zelf doen? Kan hij zichzelf op een of andere manier bijsturen? Blijkbaar zou de overheersende monocultuur een zeer negatieve rol spelen. Een andere mogelijkheid om de imkerij nieuw leven in te blazen is het aanplanten van grote koolzaadvelden voor de aanmaak van biodiesel. Wat zijn de plannen op dat punt?

Natuurbehoud en bijenteelt kunnen perfect samengaan. In hoeverre kunnen de land- en tuinbouwers meer rekening houden met de bijen bij hun aanplantingen? Wat kunnen de natuurverenigingen doen? De Vlaamse Imkersbond probeert al jaren de openbare besturen en natuurverenigingen aan te zetten om een groter deel van hun aanplantingen te reserveren voor bijenvriendelijke gewassen. In hoeverre kunt u hierin als minister van Landbouw optreden? In welke mate steunt de Vlaamse Regering de Imkersbond als natuurvereniging?

Zal er binnen het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling ruimte zijn voor specifieke projecten voor de imkerij?

Honing is ongetwijfeld een streekproduct. Zijn er op dit ogenblik plannen om de honing te laten erkennen met een Europees label?

Mijnheer de minister-president, uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van vorig jaar heb ik geleerd dat er al heel wat wordt ondernomen. Dat blijkt ook uit de website van het Proefcentrum voor Fruitteelt in Gorseme. Daar loopt een onderzoeksproject, gesteund door het IWT, naar de nadelige nevenwerkingen van gewasbestrijdingsmiddelen voor de bijenteelt. Er is ook nog onderzoek nodig naar de andere oorzaken van het verdwijnen van grote delen van de bijenvolken. Wat is daarvan de impact op de fruitteelt? Is het mogelijk om dit soort landbouwkundig onderzoek uit te breiden en permanent aan te houden?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, we kennen het probleem, maar dat betreft niet enkel bijen maar ook hommels. Een bij kan alleen bepaalde gewassen bestuiven. Voor tomaten bijvoorbeeld zal men veeleer hommels moeten promoten.

Als we meer koolzaad zouden hebben, zie ik een gunstige evolutie ten aanzien van de honing die dan een

heel interessante smaak zou hebben. Voor export bijvoorbeeld is dit interessant.

Mijnheer de minister-president, ik stel voor dat de imkers een soort van contract zouden maken met de tuinbouwers om zelf bijenkasten te plaatsen; dan zou het aantal bijen zich al onmiddellijk uitbreiden en zou er ook een betere verspreiding zijn. Een kast plaatsen betekent immers geen grote kostprijs.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, op 25 maart 2006 heb ik het woord mogen voeren naar aanleiding van het zestigjarige bestaan van de Bijenbond De Linde uit Meulebeke. Bij die gelegenheid hebben we de problematiek van de imkerij belicht en nagegaan wat de impact kan zijn van de uitzonderlijke koude temperaturen van de laatste weken op de sector in Vlaanderen. Over het verdwijnen van de bijen is het nog te vroeg om uitspraken te doen want de tellingen zijn pas maandag begonnen. Gelukkig is de temperatuur sinds vorige week zeer sterk gestegen. We moeten op basis van die tellingen zien wat de stand van zaken is.

De hommelmel wordt effectief in nogal wat glastuinbouwbedrijven gebruikt als natuurlijke bestrijder van parasieten. Er is een fundamenteel onderscheid tussen de bij en de hommelmel in het gedrag. De hommelmel gaat veel ruwer en brutaler te werk en dat heeft minder goed te kalibreren fruit tot gevolg, wat dan weer gevolgen heeft op de financiële aspecten van de opbrengst. De hommelmel wordt echter gebruikt voor andere gewassen dan fruit.

U vraagt welke maatregelen we nemen vooraleer de imkerij helemaal verdwijnt. In de zaal in Meulebeke zat enorm veel volk, ongeveer 200 man. Ik heb ook met heel wat mensen gesproken en denk niet dat de imkerij, zeker in de streek van Meulebeke en Tielt, vlug zal verdwijnen.

In het kader van de Europese verordening (EEG) 797/04 kunnen de lidstaten een nationaal programma ter verbetering van de producten en afzet van producten van de bijenteelt indienen bij de Europese Commissie. Deze laatste cofinanciert dan 50 percent van het nationale bijenteeltprogramma. Vlaanderen heeft op deze mogelijkheid ingespeeld, en in nauw overleg met de sector werden de prioriteiten bepaald voor het ingediende programma.

Ik noem enkele maatregelen die aldus worden gefinancierd. In het kader van voorlichting en technische bijstand worden een aantal opleidingscursussen georganiseerd en wordt educatief materiaal ter beschikking gesteld. Dit gebeurt tot grote voldoening van de sector. In de bestrijding van de varroamijt, de grote vijand van de bij, zijn een aantal ondersteunende maatregelen genomen op het vlak van onderzoek naar varroaresistente bijen en testproducten, follow-up van proefbijenkasten en dergelijke. Wat betreft de bestrijding van varroamijten en andere parasieten verloopt de erkenning van een aantal beschermingsmiddelen nog altijd vrij moeilijk. Dat is een klassiek probleem in de land- en tuinbouw. Er is ook ondersteuning bij de analyse van de honing. Wil men commercialiseren, dan moet er ook geanalyseerd worden om een gelijkmatige kwaliteit te bekomen. De analysekosten en het vermarkten via een kwaliteitslabel worden ondersteund. Een andere maatregel die we ondersteunen, is het herbevolken van de bijenkorven met de teelt van geselecteerde koninginnen.

Het Belgische programma voorziet in een totale uitgave van 464.585 euro per jaar voor de periode 2005, 2006 en 2007, waarbij de helft, namelijk 232.293 euro, door de Europese Unie wordt gefinancierd. De overige 50 percent die binnen Vlaanderen wordt gefinancierd, wordt opgebracht in cofinanciering via tewerkstelling met DAC-projecten door de VDAB, de Universiteit Gent en een toelage van de provincies en enkele gemeenten.

In het kader van de vormings- en opleidingsmaatregelen die de administratie ondersteunt, werden in 2005 vijftien specifiek voor de Vlaamse imkers georganiseerde meerdaagse cursussen gehouden. Daarnaast werden in het kader van de zogenaamde 'korte vorming' nog bijkomend 546 uren gesubsidieerd. De totale steun die op die manier aan de Vlaamse imkerij werd gegeven, bedroeg ruim 109.000 euro.

Mevrouw Merckx, wat betreft uw vraag met betrekking tot de aanplantingen door natuurverenigingen en het ondersteunen van de imkersbond als natuurvereniging moet ik u, het bevoegdheidsbesluit indachtig, verwijzen naar minister Peeters. Er is trouwens een contact geweest met zijn kabinet om dat antwoord voor te bereiden.

Het is inderdaad correct dat het voedselaanbod voor bijen door monoculturen, zoals maïs, vermindert. Het beperken van de onkruidbestrijding zal echter weinig bijdragen tot de bijenproblematiek aange-

zien de periode waarin deze percelen braak liggen, juist de wintermaanden zijn wanneer er geen bijenactiviteit is. Ondanks dit zijn er toch stimulerende maatregelen genomen via de beheersovereenkomsten die opgenomen zijn in het programma voor plattelandsontwikkeling om enerzijds groenbemesters in te zaaien en anderzijds mechanische onkruidbestrijding toe te passen.

Tot slot waakt mijn administratie in het federale erkenningscomité van gewasbeschermingsmiddelen mee over de spoedige erkenning van een en ander. Ze waakt er tevens over dat er geen te schadelijke producten voor bijen toegelaten worden. Zo werd het gebruik van herbicidengroeistoffen in weiland op bloeiende onkruiden negatief geadviseerd.

De uitbreiding van het areaal van met koolzaad ingezaaide velden kan een zeer belangrijke rol spelen voor de bijenteelt aangezien het winterkoolzaad vrij vroeg bloeit, namelijk begin mei. Het kan een belangrijke eerste bron van stuifmeel zijn voor de bijen. Anderzijds kunnen bijen ook zorgen voor een grotere opbrengst van koolzaad. Het gaat dus om een win-winsituatie. Dit is ook deels een antwoord op de suggestie van de heer Callens.

Het gedurende de voorbije maanden ingezaaide koolzaadareaal is 10.937 hectare groot. Hiervan ligt 10.005 hectare in Wallonië en 932 hectare in Vlaanderen. Deze verhouding is eigenlijk vrij klassiek. Het areaal in Vlaanderen is zelfs verdubbeld. In totaal gaat het, in vergelijking met het inzaaien op het einde van 2004, om een toename met 5000 hectare. Dit betekent dat de landbouwers stilaan de weg naar koolzaad beginnen te vinden. We mogen ons aan een verdere toename van het areaal verwachten. Koolzaad zal, zeker als de overgangperiode voor genetisch gemodificeerde organismen voorbij is, als alternatief voor suikerbieten worden aangewend. Het biobrandstoffendossier is zeer complex. We zijn evenwel op de goede weg, en we zullen binnenkort de laatste stappen kunnen zetten.

In het lastenboek betreffende de geïntegreerde productie van pitfruit zijn, specifiek voor de Limburgse en de Hagelandse fruittelers, een aantal ecologische maatregelen opgenomen. Deze maatregelen moeten de biodiversiteit in de fruitaanplantingen verhogen.

De ecologische maatregelen omvatten onder meer het aanleggen van een ecologische zone, waar de natuurlijke vegetatie met bloeiend onkruid een aan-

trekkingspool voor bijen kan zijn, en het aanplanten van gemengde hagen met een aantal voor bijen aantrekkelijke struiken, zoals de vlierbes. De sector voert deze ecologische maatregelen in ruime mate uit. Ze staan onder meer in het door de veilingen beheerde sectorlastenboek inzake milieubewuste teelt. De Vlaamse administratie heeft me laten weten dat ongeveer 90 percent van de Vlaamse fruittelers deze productiemethode momenteel volgt en dit ook laat controleren.

Op de drastische daling van het totaalpakket aan Europese middelen voor de plattelandsontwikkeling in Vlaanderen zal ik hier niet diep ingaan. De Vlaamse administratie heeft reeds berekend wat het voortzetten van de waardevolle projecten uit de periode 2000-2006 zou inhouden. Uit deze prefiguraties blijkt dat er zeer weinig ruimte voor nieuwe initiatieven zal zijn. Indien de mogelijkheid rijst, zal ik de suggestie van mevrouw Merckx ten uitvoer brengen. Met betrekking tot de imkerij is het immers mogelijk om met weinig centen effecten te behalen.

Er zijn op dit ogenblik geen concrete plannen om honing onder verordening (EEG) 2081/92 als een Beschermd Oorsprongsbenaming of een Beschermd Geografische Aanduiding of onder verordening 2082/92 als een Gegarandeerde Traditionele Specialiteit te laten erkennen. Voor zover ik weet, heeft de sector niet de intentie een dergelijke aanvraag in te dienen. Het overgrote deel van de sector is overigens op de artisanale verwerking gericht. Indien de vraag wordt gesteld, zal deze aanvraag de procedure doorlopen die voor alle andere dossiers wordt gehanteerd.

Ik wil nog even ingaan op de suggestie van de heer Callens. Ik meen te weten dat heel wat land- en tuinbouwers momenteel reeds kasten in hun velden plaatsen, omdat die voor hen een win-winsituatie opleveren. Ik zal mijn administratie vragen hoe ze deze praktijken inschat. Indien we stimulerende maatregelen zonder zware budgettaire gevolgen kunnen nemen, zal ik de suggestie van de heer Callens zeker volgen. Op het vlak van de voorlichting, bijvoorbeeld, zouden we allicht iets kunnen doen.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik heb daarnet ook een vraag over het onderzoek naar de nevenwerkingen van de gewasbeschermingsmiddelen gesteld. Kan

de minister-president in dit verband een stand van zaken geven? Indien uit de telling blijkt dat er sprake is van een belangrijke achteruitgang, zou deze achteruitgang en de impact ervan op de land- en tuinbouw verder moeten worden onderzocht.

Minister-president Yves Leterme: Mevrouw Merckx, ik was in feite niet op de hoogte van dit onderzoek. Ik zal het navragen. Ik zal u desgevallend rechtstreeks op de hoogte brengen van de stand van zaken en van de eventuele intenties die hieruit voortvloeien. Ik zal navragen welke conclusies uit het onderzoek kunnen worden getrokken en in welke mate die conclusies tot een wijziging van het beleid ter ondersteuning van de sector kunnen leiden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de Europese erkenning van Vlaamse streekproducten en de promotie ervan

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, deze vraag om uitleg betreft de erkenning en de promotie van streekproducten. Onlangs zijn drie erkenningsaanvragen aan de Europese Commissie overgemaakt. Uit de communicatie die over deze dossiers is gevoerd, blijkt dat alle betrokkenen verwachten dat de Europese procedure al bij al rimpeloos zal verlopen.

Deze erkenningsprocedure bestaat al een tijdje. Vlaanderen is de vierde grootste exporteur van agroproducten. De procedure helpt ons deze positie zo goed mogelijk te behouden. Bovendien blijkt uit de erkenningen dat de Vlaamse streekproducten een toegevoegde waarde hebben. Dit kan de kwaliteit van de productie enkel ten goede komen. De consument bevindt zich eveneens in een win-winsituatie, want er is zeker een markt voor deze streekproducten.

Wat de promotie betreft, levert het VLAM (Vlaams Centrum voor de Agro- en Visserijmarketing) goed werk. Het VLAM heeft het label 'streekproduct.be' ontwikkeld. Het VLAM tracht tevens alle betrokke-

nen te informeren. Indien ik me niet vergis, ligt het VLAM aan de oorsprong van de indiening van de Europese erkenningsaanvragen. Het VLAM informeert de producenten, de distributeurs en de consumenten. We mogen niet uit het oog verliezen dat er in dit dossier heel wat actoren en betrokken partijen zijn.

In 2004 is een driejarig project opgezet om labels te promoten. Hiervoor is, gespreid over drie jaar, een bedrag van 240.000 euro uitgetrokken. In vergelijking met de situatie in andere Europese landen ligt dit bedrag veeleer laag. Die vergelijking gaat evenwel niet altijd even goed op. Aangezien het VLAM veel actoren moet bereiken, vraag ik me af of dit bedrag wel volstaat om efficiënte promotiecampagnes te blijven voeren. De nakende erkenning van drie bijkomende streekproducten versterkt alvast de vraag om meer middelen.

De samenwerking met provincie- en gemeentebesturen is belangrijk. In mijn eigen provincie zijn in de loop van de huidige legislatuur al een aantal belangrijke inspanningen geleverd. Ik vraag me af op welke wijze de Vlaamse overheid hierop inspeelt en over welke mogelijkheden de Vlaamse overheid hiervoor beschikt.

Het is duidelijk dat de Vlaamse Regering een inhaalbeweging heeft ingezet. Momenteel worden vier nieuwe dossiers voorbereid. De dossiers betreffende de grijze garnaal en de hopscheuten hebben weinig met het Hageland te maken. In mijn buurt kweekt een landbouwer in natuurgebied runderen van de variëteit witblauw dubbeldoel. Omvat de inhaalbeweging van de Vlaamse Regering ook een bijkomende financiële stimulans of het vrijmaken van bijkomend personeel voor de promotie van deze producten?

In de andere Europese landen is de lijst veel langer en zijn deze producten mee verwerkt in de toeristische en horecasector. Kunnen we ervoor zorgen dat dit niet uitsluitend een thema is binnen landbouw en landbouwpromotie? Ook andere ministers kunnen deze producten in de kijker plaatsen bijvoorbeeld via een dag of week van het streekproduct of via de Week van de Smaak. Krijgt het streekproduct daar een plaats in?

Wordt in de leerprogramma's bij de officiële kookopleidingen aandacht besteed aan streekproducten? Ik weet niet of het zover moet gaan dat de minister van Onderwijs mee de precieze programma's bepaalt.

Kunnen de producten ook niet extra in de kijker worden geplaatst tijdens recepties en diners zoals dit ook gebeurt met de fair trade koffie van Max Havelaar, zowel bij de administratie als in dit Vlaams Parlement?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Onze fractie heeft in het verleden al in diverse andere dossiers het belang van de toekenning van een label benadrukt. Straks wordt in deze commissie trouwens een voorstel van resolutie besproken over de Vlaams-Brabantse tafeldruif. Ik heb de indruk dat de vraag van mevrouw Merckx voor een deel geïnspireerd is op ons voorstel van resolutie.

Mijnheer de minister-president, ik heb zelf al meermaals aangedrongen op de toekenning van een label streekproduct voor onze garnalen. Dit label zou soelaas moeten brengen voor de moeilijkheden waarmee de sector wordt geconfronteerd. Onze hoop dat de toekenning van het label een einde zou maken aan de visserijoorlog is ijdel gebleken, maar dat is een ander debat.

Naast de Vlaamse grijze garnalen zouden ook de Poperingse hopscheuten en Grootmoeders Koffie het begeerde label streekproduct hebben gekregen. Dit bevestigt de inhaalbeweging van het VLAM. Dat het hier gaat om West-Vlaamse producten is wellicht toeval, maar voor ons West-Vlamingen is het natuurlijk mooi meegenomen.

Een label is een mooie aanzet. Mevrouw Merckx heeft een aantal goede suggesties gedaan zoals de samenwerking met andere overheden, het organiseren van themadagen, het sensibiliseren van het onderwijs en de inspanningen van de Vlaamse overheid om in eigen instellingen streekproducten te promoten. We kunnen misschien beginnen met de naar mijn smaak minder lekkere koffie van Max Havelaar te vervangen door Grootmoeders Koffie. Ik vrees echter dat we daardoor problemen zullen krijgen met andere collega's.

De voorzitter: Mijnheer de minister-president, volgende week brengt u een bezoek aan de Wase tuinbouw. Ik ben dan ook een beetje ontgoocheld dat mevrouw Merckx, die van het Waasland afkomstig is, in haar vraag de Wase aardbeien is vergeten.

Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Zoals u vermoedelijk weet, wordt het VLAM gefinancierd via sectorbijdragen. Gelet op de bijzonder kleine sector van de streekproducenten is de directe inbreng van deze subsector dan ook gering. In tegenstelling tot wat gebruikelijk is voor de meeste andere sectoren heb ik dan ook toegezegd om voormelde Europese promotiecampagne vanuit Vlaanderen mee te ondersteunen. Hierdoor werd de Europese cofinanciering mogelijk.

Dit jaar beschikt de sector streekproducten over een bedrag van ruim 196.000 euro voor de uitwerking van zijn promotieprogramma. Het Europese promotieprogramma maakt daar dus slechts een deel van uit. Daarnaast lopen nog verschillende andere, Vlaamse initiatieven.

In Vlaanderen hebben we tot nu toe nog niet de nood ervaren om de provincies en gemeenten op de waarde van hun streekproducten te wijzen. Integendeel, vaak maakt het streekproduct een hoeksteen uit van de lokale economie en is het bepalend voor de streekidentiteit. Gemeente- en provinciebesturen spelen daar op een alerte manier op in. Een aantal provinciebesturen heeft trouwens specifieke diensten en verenigingen opgericht met het oog op de promotie van de streekproducten. Het VLAM dient zich aan als een platform voor deze diensten en verenigingen, van waaruit de acties en projecten voor de gezamenlijke promotie van Vlaamse streekproducten worden ondernomen. Op die manier wordt getracht om de specifieke geschiedenis en traditie van een streekproduct en de kwaliteit waarvoor het staat over heel het Vlaamse grondgebied bekend te maken.

In het nieuwe programma voor plattelandontwikkeling voor de uitvoering van de zogenaamde derde as, namelijk de verhoging van de leefkwaliteit op het platteland, hebben we een cruciale rol toebedeeld aan de provincies. Wij gaan er dan ook van uit dat zij een deel van de hun toegewezen PDPO-middelen gebruiken voor het creëren van bijkomende toeristische activiteiten in hun regio waarbij de relatie streekproduct-streekidentiteit centraal staat. Ik heb niet de ambitie om bevoogdend op te treden. Ik vind dat de lokale besturen en provincies dat werk goed doen. Vaak weten zij veel beter dan de centrale overheid in Brussel hoe ze dit moeten aanpakken.

Toen ik bevoegd werd voor Landbouw, stelde ik vast dat het belang van een Europese oorsprongserkenning pas bij de start van deze legislatuur is doorgedrongen.

Tot nu toe heb ik bij de Europese Commissie vier dossiers ingediend. Deze Vlaamse dossiers volgen nu hun weg bij de bevoegde diensten van de Europese Commissie. Het gaat dan over de Geraardsbergse mattentaart, het Vlaams-Brabants grondwitloof, de Vlaams-Brabantse tafeldruif en de Gentse azalea. Wat de kwantiteit betreft, moeten we realistisch zijn en niet per se een hele reeks streekproducten willen laten erkennen. Op dit ogenblik zijn nog twee dossiers in voorbereiding: de Vlaamse grijze garnaal en de Poperingse hopscheuten, die vorige week het streekproduct.be-label hebben gekregen van het VLAM.

Het dossier van de witblauw dubbeldoel runderen werd bij eerdere indiening negatief geadviseerd en van een dossier over de Clivia heb ik voorlopig geen weet. Uiteraard hoop ik dat er nog een heel aantal producten op de Europese lijst kunnen worden opgenomen, maar ik ben er niet van overtuigd dat dit op korte termijn een bijkomende financiële weerslag zou betekenen. Wat het administratief werk betreft, kan de administratie zich zo organiseren dat hieraan de nodige tijd wordt besteed. De opname van enkele bijkomende producten in een reclamecampagne betekent op zich ook geen financiële meerkost.

Het VLAM richt zich dit jaar bij zijn promotiecampagne vooral naar de horeca. Via advertenties en artikels in horecavakbladen wordt er een oproep gelanceerd naar tavernes, bistro's en restaurants om een gerecht in te dienen dat past in de filosofie van de Vlaamse traditionele streekproducten. De deelnemende horecazaken worden beloond met bundels die de verhalen achter de Vlaamse streekproducten vertellen. Zo wordt getracht de labels en de producten erachter meer kenbaar te maken.

Wat de consument betreft, worden via een campagne in de belangrijkste consumentenbladen recepten en producten in de kijker gezet om hun op die manier te informeren en warm te maken voor het Vlaamse streekproduct. Ik ga in op uw suggestie en zal contact opnemen met minister Bourgeois. Ik zal hem vragen daar in het toeristische beleid ook meer aandacht aan te besteden.

Tijdens de Week van de Smaak zullen zeker een aantal projecten rond Vlaamse streekproducten in de kijker komen te staan. Op de eerstvolgende vergadering van de raad van beheer van het VLAM komt dat punt aan de orde.

Ik ben onvoldoende op de hoogte van de plaats die streekproducten innemen in het leerprogramma van de officiële kookopleiding. Ik zal dit door mijn medewerkers verder laten bekijken en indien dit opportuun blijkt, zal ik erover spreken met mijn bevoegde collega.

Bij recepties of diners proberen wij zo veel mogelijk de Vlaamse kwaliteits- en streekproducten in de menukeuze op te nemen. Ik heb recent zelf inspanningen gedaan om een kwaliteitsbier uit mijn streek te promoten, met een zekere omzetstijging tot gevolg, maar bij gelijkblijvend aanbod leidt dat tot grote frustratie in mijn kieskring. Ik moet daar voorzichtig mee omspringen.

Uw suggestie voor opname ervan bij de menusamstelling in de personeelsrestaurants van het MVG zal ik zeker verder bekijken. Mijn administratie is op dit moment in overleg met de Vlaamse cateringdienst over de opname van biologische producten. We zullen hierbij ook het belang van het Vlaamse streekproduct behartigen, weliswaar met deze randbemerking dat kostprijs en aanbod voor deze dienst altijd sterk bepalend zullen zijn. Het budget van de restaurants van het MVG laat geen uitspattingen toe.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
